

 Zdravstveni dom Brežice	NAVODILA ZA PACIENTE	Številka navodila: NP DZŽ 02
	OBVESTILO O TVEGANJIH PRI JEMANJU ORALNE KONTRACEPCIJE	Verzija: 01 Datum: 5. 7. 2024

	FUNKCIJA	IME IN PRIIMEK
PRIPRAVIL:	Odgovorna DMS	Rozalija Pucelj
PREGLEDAL:	Skrbnik sistema kakovosti	Dražen Levojevič
ODOBRIL:	Direktor	Dražen Levojevič
SKRBNIK:	Odgovorna DMS	Rozalija Pucelj

Vsi hormonski kontraceptivi, ki vsebujejo kombinacijo estrogena in progestagena ali samo progestagen povečajo redko, a pomembno tveganje za nastanek krvnega strdka. Splošno tveganje za nastanek krvnega strdka je majhno, vendar so krvni strdki lahko resni in v zelo redkih primerih celo smrtni.

Zelo pomembno je, da se zavedate kdaj ste bolj ogroženi za nastanek krvnega strdka, na katere znake in simptome morate biti pozorni in kaj morate storiti, če jih zaznate.

Kdaj je tveganje za nastanek krvnih strdkov največje?

- v prvem letu uporabe zdravil (tudi, če ste ga ponovno začeli jemati po 1- ali večmesečnem premoru);
- če ste pretežki;
- če ste starejši od 35 let;
- če je imel bližnji sorodnik krvi strdek v relativno mladih letih (mlajši od 50 let);
- če ste pred nekaj tedni rodili;
- če kadite in ste starejši od 35 let.

Takoj obvestite zdravnika, če opazite katerega od naslednjih simptomov:

- huda bolečina ali oteklost ene noge, ki je lahko napeta, topla ali ima spremenjeno barvo kože (npr. blede, rdeča ali modra). Morda gre za **globoko vensko trombozo**.
- nenadna nepojasnjena zasoplost ali hitro dihanje; huda bolečina v prsnem košu, ki se lahko poveča z globokim dihanjem; nenaden kašelj brez očitnega razloga (lahko z izkašljevanjem krvi). Morda gre za resen zaplet globoke venske tromboze - **pljučna embolija**. Ta nastane, če krvni strdek s krvjo prispe v pljuča.
- bolečina v prsnem košu (pogosto nenadna), včasih pa le nelagodje, pritisk, občutek teže, nelagodje v zgornjem delu telesa, ki se širi v hrbet, čeljust, žrelo, roko, sočasno z občutkom polnosti zaradi prebavnih motenj ali dušenjem, znojenjem, občutkom siljenja na bruhanje, bruhanjem ali vrtoglavico. Morda gre za **srčni infarkt**.
- šibkost ali odrevenelost obraza, rok ali nog, predvsem na eni strani telesa, nerazložno govorjenje ali težave z razumevanjem govora, nenadna zmedenost, nenadna izguba ali zameglitev vida, hud glavobol/migrena, ki je hujša kot običajno. Morda gre za **možgansko kap**.

Bodite pozorni na simptome krvnega strdka, še posebej, če ste:

- nedavno imeli kirurški poseg;
- bili daljši čas nepokretni;
- bili na daljšem potovanju (npr. dolgotrajen let z letalom).

Ne pozabite obvestiti zdravnika ali medicinsko sestro, da jemljete kontracepcijo:

- če je pri vas načrtovan kirurški poseg ali so vam ga nedavno opravili;
- če vas zdravstveno osebje vpraša, katera zdravila jemljete.

Če mislite, da se vam je pojavil neželeni učinek, povezan z jemanjem zdravila, obvestite zdravnika.

Pred uporabo natančno preberite navodilo. O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali farmacevtom.